

Gornji Ptuj.

beške kraljice bil slovenski Štajer rešen ljutega sovražnika.

Steber je dné 8. grudna leta 1664. blagoslovil mestni župnik Ciprijan pl. Collonia sredi posvetne duhovščine, redovnikov in na tisoče broječega ljudstva. „Da bi pa spominik ne bil le spomin prejete milosti, ampak tudi izvir še večje pobožnosti in neomahljivega zaupanja do Marije“, ustanovil je isti grof z blago svojega soproga Marijo Barbaro, rojeno grofice Trautmannsdorf, dné 1. prosinca leta 1672. z glavnico 500 gld. pri njej slovesne večernice dvajsetkrat v letu, namreč: Na novega leta dan, na sv. treh kraljev, na svečnico, na praznik označenja, obiskovanja, vnebovzetja, rojstva in čistega spočetja device Marije, potem na velikonočno, binkoštno in žegnansko nedeljo, ob praznikih sv. Jurija, sv. Antona Pad., sv. Petra in Pavla, sv. Ožbalda, sv. Frančiška Serafinskega, sv. rožnega venca, sv. Katarine, sv. Barbare in na božič. Ob imenovanih dnevih naj bi po končanih večernicah v minoritski cerkvi šla procesija „praecedentibus ceroferariis“ k stebru zunaj na trgu stoječemu in ondi naj bi se po antifoni „Salve Regina“ (Češčena si kraljica) popevale, kadar je mogoče, „solemniter et musicaliter“, drugače pa „choraliter“, lavretanske litanije. Po teh so se opravljale molitve v čast devici Mariji, za cesarja in mir, in med antifono: „Nos cum prole pia benedicat virgo Maria“ je pokropil duhovnik ljudstvo z blagoslovljeno vodo ter mu naposled podelil z znamenjem svetega križa blagoslov.¹⁾

Sin blagega grofa Jurija Friderika Sauerja, Franc Anton, je dal steber leta 1714. vkusno obnoviti, Vincenc grof Sauer pa ga je l. 1791. izročil meščanom²⁾, ki so ga v novejšem času dali zopet prenoviti; vsako soboto večer in pred kakim velikim praznikom se prižge še sedaj pred stebrom luč.

¹⁾ Izvirna ustanovna listina na pergamenu v minoritskem arhivu v Ptuj.

²⁾ Napisi na stebru.

Na florijanskem trgu se nahaja drugi visoki steber s podobo sv. Florijana, katero so meščani l. 1745. dali postaviti, ker je leta 1744. ogenj uničil 79 hiš. Nekaj let potem, l. 1761., so ga obdali s podobami raznih svetnikov in priprošnjikov v raznoterih težavah; ker je pa v teku časa vse oslabilo, zato so za podobo dali napraviti novo podnožje ter so podobo sv. Florijana nanj postavili dné 6. listop. leta 1856., podobe svetnikov, devet na število, so pa odstranili, ker so bile že krhke.

Da je bilo mesto za Rimljanov jako veliko, posnemamo iz najdenih kamenitih spominikov, rakev, srebrnega, zlatega in bakrenega denarja, iz ilnatih posod, svetilnic, doprskih podob ter tudi iz mnogovrstnega orodja iz železa, bronu in jekla.

Le nekoliko teh stvari jemljemo v misel; obširnejše popisovanje pa podajajo zgodovinarji Gruter, Kindermann, Muchar, Krabel in Sim. Povoden.

Obilna je zbirka zlatega, srebrnega in bronastega denarja, kateri se je tukaj našel od konzula Kvinkcija in Furija.

Posebno veliko so našli cesarskih denarjev. Znamenitejši cesarji, katere nam kažejo denarji, so: Octavianus Augustus (27 pr. do 14 po Kr.), Tiberius (14—37), Caligula (37—41), Nero (54 do 68), Vespasianus (69—79), Domitianus (81 do 96), Nerva (96), Traianus (98—117), Hadrianus (117—138), Antoninus Pius (138—161), Marcus Aurelius (161—180), Aurelius Verus (161), Commodus (180—190), Septimius Severus (193—211), Julia Domna, njegova soproga; Caracalla (211—217), Geta (212), Heliogabalus (218—222), Julia Maesa, Alexander Severus (222—235), Gordianus III. (238—244), Philippus (244—249), Decius (249—251), Trebonianus Galla (251—253), Gallienus (259—268), Solonius; Victorinus (259—267), Posthumus (261—267), Tetricus sen. 267), Claudius Gothicus (268—270), Quintillus (270), Aurelianus (270—275), Severina; Tacitus (275—276), Probus (276—282), Diocletianus (284—305), Constantinus Chlorus (292—306), Galerius (292 do 305), Severus (305—307), Maxentius (306 do 312), Licinius sen. (307—322), Licinius Filius (317—323), Constantinus Magnus (303 do 335), Dalmatius (335—337), Constantinus II. (317—337), Constans (335—350), Constantinus II. (335—361), Julianus Apostata (361 do 363), Helena, Jovianus (363—364), Valentinianus I. (364—375), Valens (364), Gratianus (378—383), Theodosius Magnus (379—395), Flavius Victor (384), [Roma Gothorum (493)], Leo III., Constantinus V. (717—741), Constan-